

עתונות

חומס על שפתיהם

לפני שלוש שנים פירסם שבתאי (סאבי) סבת אחד ממאמריו הראשונים בהארץ: "כרך ללא גופש" בשתי כתבות תיאור את חוסר אפשרויות הגופש והבידור בתל-אביב והסביבה, את הצפיפות, המחנק, לילי התוכי גיות של המוסדות השונים. בעיקר התעכב על החוסר החמור בחוף רחצה לבני העיר. מאז זרמו מים רבים לאורך החופים המזוי נחים. שלוש עונות קיץ חלפו, אך סבת לא הרפה מהתעניינותו בשפת הים. בעיקר התי רכזה פעילותו סביב שפת-ימה של בתים. הוא שמע על תוכנית המועצה המקומית למי טור את אזור החוף לחברה פרטית שהציעה להקים שם "ריביירה" מפוארת, עם בתי מלון מסעדות, מלחחות, מגרשי ספורט, בריכות חול לילדים, מרכז שעשועים. העוקץ שהרגיו את סבת היה כי לשם ביצוע התוכנית, ביקש את החברה זכיון לגדור את החוף, להרשות שה הכניסה אליו רק תמורת חשולם. גרשום שוקן, עורך הארץ, ייפה את כוחו "ללכת עד הסוף", כך החלה המערכה של הארץ נגד הסיכת בתיים בחוף סגור. ה"שיטה הישראלית" עם פתיחת עונת ה" רחצה, השנה, קיבלה מערכת הארץ הזמנה ממנהלי חברת חוף בתים בע"מ, לשלוח את נציגיה למסיבת הפתיחה החגיגית של המסע" דה חוף הרחצה בבתים. ביום האחרון של חודש מאי, בשעה 12 ב- צהרים, הופיעו מכוניות החברה לפני מוע" דון העתונאים של תל-אביב, הסיפן את נצי גי העתונות למסיבת הפתיחה. למחרת הופיעו בכל העתונות כתבות על הריביירה הבתי ימה, המסעדה המפוארת, השיכלולים והי תוכניות. והעתונאים גם הפליגו בשבחי ה" מאכלים שהוגשו להם על-ידי הטבחיים, על החומס והכבאב שהוכנו בנוכחותם. קריאת המאמרים למחרת זועזעה את סבת: האם זה כל מה שמה מצאו לנכון לכתוב על חוף בתים? משך שבועיים הסתובב במשרדי הממשלה והמועצה, חקר קבלנים, מזללים, עתונאים. לבסוף הגיש את מאמרו לשוקן: התקפה קיצונית ומנומקת על מוצעת בתיים החברה, העתונאים שנכחו במסיבה. שם ה" מאמר: בגידה בציבור. שוקן נתן את אישורו, המאמר נמסר לדפוס. סבת, צבר וחסיד השיטה הישראלית, לא טרח לרכך את דבריו. גם התקפתו על חבריו למקצוע היתה ישירה: הם הושפעו על-ידי הכיבוד שהוגש להם, בשעת כתיבת מאמריהם. מה זה חופש? באגודת העתונאים נפ לה ההתקפה כרעם ביום בהיר. מעולם לא העז איש לכתוב עליהם בצורה זו, אין כהבתו של סבת, טענו, אלא השמצה גסה על כל מקצוע העתונות. כמה מהם שלחו מכתב ל- ועד האגודה, דרשו להעמיד את סבת למשפט חברים, להפסיק, עד אז, את חברותו. כיני תיים, הודיעו, לא ישתתפו באף מעמד אשר בו יתה נוכח.

נוטה לקבל את דברי מארחו כדברי אמת. ואילו סבת עצמו הכחיש בכל תוקף כי דבי רהיו השמצה. הוא רק ביקר את חבריו, המרבים, במקצועם, לבקר אחרים. בתחילת השבוע, התכנס ועד האגודה לדון בבקשה. הויכוח ארך זמן רב, נשמעה ה' דרישה לפסול את סבת מיד מחברות. אך ל- בסוף נתקבלה החלטת-ביניים: לפרסם בעתו נות כי החבר שבתאי סבת נמצא לוקה בהש" מצת חבריו למקצוע. בסוף השבוע הבא, יכונס בית-דין חברים, אשר עליו יהיה להחליט מהי מידת חוסש" העתונות אשר עתונאי יכול לתבוע בכתבו על עתונאים.

הים

הטיול היה כדאי

כאשר הורידו, לפני שנה, שחי אניות חבי רת "שהם", הנרייטו טולד ועלתית את עובי ניהן בגמל גיוויורק, היו השמיים תכולים והעיר הגדולה טבלה ביום קיץ חמים. לגבי שלשה ישראלים צעירים, ימאים בעי לי עבר סלמחא"י. היה זה מחזה מרהיב עין, שעמד להעלם בעוד ימים ספורים. הם החליטו כי אפשר להאריכו, ערקו מהאניה, בילו כשנה שלימה בכרך האמריקאי. יעקב טוריון, דב אחי-צבי ומנחם ערב לא השתעמו כל העת, עסקו בעבודות שר- גות למחיתם, ניצלו את ידיעתם הרבה במי לאכת הטרמפ כדי לחסוך את דמי הנסיעות האחרות. יעקב הגריל לעשות מכולם, נשא לו אשה צעירה גיוויורקית חגיגית. לפני חודש החליטו השלשה כי הגענועים למולדת עדיפים יותר וכי הטיול שעשו עבר כבר את גבול המותרות. בידעם כי העונש עבור העריקה אינו קל, קבלו את הבטחת אגוד הימאים בארץ כי עונשם יומתק ככל האפשר.

כאשר חזרו ארצה, הובאו מיד בפני שופט" שלום ברוך גלעדי. יעקב גידון לשלשה חרשי מאטר, דב לארבעה ומנחם לחדש אחד. עורך דין קנת נתבקש על ידי השנים הראשונים לערער על גור-הדין, טען כי עריקה מאניה ישראלית בגמל זר אין פרושה עריקה מהי ארץ וכי את העבירה לא בצעו בארץ, אינם רשאים על כן להשפט בבית דין ישראלי. בסעיף אחרון לערעורו טען קנת כי השופט לא הגה לפי החוק, לא שאל את הנאשמים לבחירת בית הדין. הפגם האחרון בחוקה הנושנה היה כנראה משכנע יותר משאר הסעיפים ובית הדין המחוזי שחרר את דב, ישחרר כנראה השבוע גם את יעקב. מנחם החליט לחסוך את דמי עורך הדין, ביכר לטיים את 30 ימי מאטרו בכלא. העיר בחיוך: "אחרי טיול כזה זה בכל זאת כדאי".

נמלים

תרומה לאכה

לפני שבועיים נעלמו הכובעים הכחולים בשערי גמל חיפה, ובמקומם באו כובעי החאקי של משמר הנמל החדש, הכסוף ל- הנהלת הנמל. אלה שניסו להכנס ללא רשיון רשמי, נוכחו לדעת שיחד עם הצבע הכחול נעלם גם היחס הסלחני במקצת ליד השער.

רחפו סביבו. אך הצעיר נראה מאושר ביו תר. עובדי אורה עצרו את מכונתם בסקרנות פתחו בשיחה עם האיש המזרז. שיחתם הופרעה בלי הרף על ידי מאמצייהם להרוג יתושים שעקצום ומאמצייו - לתפסם חיים.

התענינותו של רוברט דמרה (23) יליד סוס, טוניסיה, בלכידת יתושים חיים, לא היתה תוצאה של מכת-שמש מופרות. למשו חיים עמו נודע עד מהרה כי לפניהם מספק מטעם משרד הבריאות למלחמה נגד הקדחת בנגב.

למשרה אחראית זו הגיע באפריל שנת 1952, שנתיים לאחר עלייתו ארצה ושרותו בצבא ההגנה לישראל, והשתלמות ממושכת בירושלים, בקורסים לדרכי הלחימה ביתושי הקדחת.

חרפתקנים יוסף ורזינסקי וצבי גלסקה בחופים, חיפושית משטרה

הסביר רוברט: למרות שהנגב נחשב לי יבש לחלוטין, יש בו בורות מים לרובי ה" מתמלאים בעיקר אחרי עונת הגשמים. הבורות, באם יזנחו, עוללים ליהפך למקורות מסוכנים של הקדחת. תפקידו: לפקח על מקורות מים אלה ולסור על פניהם מלירולי, לצוד יתושים חיים לצורך אכנת מדעיות שונות.

אין גבול לאישר. בלחית צחת של חמשה או ששה אנשים נודד רוברט דמרה לאורכו ולרוחבו של הנגב, חי חיי בידואים בערבה, ישן על הקרקע, מניח אבן למרא- שותיו ומתכסה במעיל. ארוחותיו, במשך שבוע ימים לפעמים: ביסקויטים ושימורי דגים. למרות זאת אוהב דמרה את מקצועו, מחבב מאד את הנגב שבינתים למד לה- כירו כאת כף ידו.

החופש היחידי שנטל לעצמו במשך תקור פת כהונתו בתפקיד: נסיעה לטוניסיה, לפני כחמשה חודשים, על מנת להביא את אשתו ארצה.

למרות עיסוקו הנלהב במלאכת הקודש של הלחימה בקדחת, חי רוברט דמרה, חיים מאושרים עם אשתו, הוריו, ארבע אחיותיו ואחיו, בשיכון המכיל חדר ומחצה. רוברט אינו מתאונן, הוא מחכה בסבלנות שהמפ שלה תדאג לשכון לו ולאשתו בהתחשב עם חשיבות תפקידו.

אמרו אנשים שפגשוהו בדרכי הנגב: ה" בחור מסורף לחלוטין. אנו נמלטים מפני היתושים ומשתדלים להמיתם, והוא רוזף אחריהם, ואין גבול לאשרו כאשר הוא מצ" ליה לצוד יתוש חי".

עתיקות

אבנים בינאשדדיות

מתיישבי כפר עלמא בגליל, מצאו בין עיי המפולת של הכפר הערבי הנטוש, שרידי בית כנסת יהודי עתיק. בתוכם: אבן משקוף ועליה הכתובת: "יהי שלום על המקום הזה ועל כל מקומות עמו ישראל...". אבן המשקוף ההיסטורית ושאר האבנים מבית הכנסת העתיק, נוקו על ידי המתישבים ונק" בעו בבניין בית הכנסת החדש שהקימו. באחד הימים הופיע בכפר עלמא שליח

השומרים החדשים היו אדיבים, אולם תקי פים בהחלט: לא ניתן לאיש להיכנס לגמל מבלי שהיתה לו רשות רשמית לכך. להלכה בא הסדר החדש כדי ללחום ב- מבול הסחירות ואי-הסדר שהציף את ה- גמל בשנים האחרונות. אולם למעשה היתה סיבה דחופה יותר: בעוד ימים מעטים עומד דות להופיע בגמל חיפה הסחורות הגרמניות הרשמיות. השוטרים המזוינים שעל סיפוני האניות, והשומרים לבושי-החאקי בשערים, באו למנוע מעשי-הבלה.

נוער

"סאוק עלי"

לצבי גלסקה ויוסף ורזינסקי, תושבי ש" כון הותיקים בקרית בורוכוב, רמת-גן, לא מלאו עדיין 11 שנה וגובהם לא עלה עדיין

על מטר אחד כאשר שמו השבוע, את הגיל והגובה ללעג ולקלס החליטו לעשות מעשה מבוגר, לפחות כך חשבו. המעשה: הם יצאו בבוקר מביתם, אך במקום לסור לבית הספר עלו על כביש לוד הסמוך, החלו בהליכה שארכה כשמונה שעות. צבא, התקיף והח" צוף בין השניים, החזיק מפת הארץ בידי, הורה על מנוחה כאשר הגיעו לרמתים עיי פים ורעבים.

כמו בסרט הוליבודי בא הגואל בדיוק ברגע הקריטי: יוצא בגדאד נענה לידיהם הפעוטות שהושטו אליו, שלשל לתוכם חצי לירה, סכום שהספיק לילדים בדיוק כדי להגיע באוטר בוס להורה. "משוגע, היכן נישן? שאל יוסף.

"סמוך עלי", היתה התשובה. ואכן מצא צבי פחרון. מרדך קן השומר הצעיר במי קום, לא טרח לברר מהיכן באו הזאטוטים, נתן להם שתי שמיות ושני מטרים מרד" בעים משטח מועדוני. אילו היה אחראי יותר היה חוסך ליל-גדודים לשתי משפחות, וטרחה גדולה למשטרת ישראל.

למחרת בשש בבוקר עמדו כבר השניים על הכביש הראשי בחברתם של כמה חיילים שציפו לטרמפ. בזכותם היו גם צבי ויוסף בדרך תל-אביב. כאשר ירדו, ליד בריכת ה" שחיה גני-גיל, הוכרו מיד על ידי אחד מ" שכניהם בשכונה. רק אז שמעו הילדים כי המשטרה טרקה בריכות שחיה וחוסים כי כדי למצאם.

להורים העמלים לא היה אף פנאי להעי" ניש את השוכבים שהופיעו כבר למחרת בבית ספרם, כשהם מוקפים ילדי כיתתם, מספרים להם את ההרפתקאה הטריה.

על אף ציוניהם הרעים ומנת הבחינות ז" מחכה להם בסוף שנת הלימודים הפכו ה" שניים לגבורים נעצים בעיני חבריהם, לסי מל ההתפרקות של הדור הצעיר.

בריאות

עוקץ בצדבר

בחור צעיר, חבוש קסדת ספק, קפץ קטי" צה משונה בנופפו את רשת הפרפרים שב" ידו. שמש הנגב הייתה באכזריות על פניו השופים. חרקים שונים, בגדלם ובמהותם,